

Cod. CXXII. n. 1.

275.

Cod. CXXII

A
6.4.

Chartae. Fol. Loc. 13.

Thomae de
Hybernia ma
nipulus florum

1a-902

Thomae de Hybernia Manipulus florum
Prologus incipit: "Abiit in agrum, et col-
legit spicas post terga mettenarium. Ruthi,
quo finito legitur: Incipit Manipulus flo-
rum compilatus a Magistro Thoma de Hyber-
nia quondam Socio in Sorbona. Florisisti
collecti sunt secundum ordinem alphabeti
ex operibus originalibus 38 authorum, in
prologo nominatim adducuntur, qui super
sacris litteris scripserunt, unde etiam nomi-
na Tabula originalium, Extractiones origi-
nalia tulerunt. In fine addidit scrip-
tor: "Capitit manipulus florum Finitus
per manus Mathie dictus Katspeck
tunc temporis in Mayrhof positus, et ritus
anno Domini Millesimo Quadringentesimo
Decimo Nono fena sexta post conversione
sancti Pauli Apostoli.

Thomas de Hybernia, seu Hybernicus,
perperam ab aliis Palmeranus, sive Palmer,
Honeris dictus, in agro Kildaniensi natus
Socius exinde Sorbonicus, non Doctor, sed
Baccalaureus tantum, ut evincere conatur
Quetif script: Ord. Praed. T. I p. 744, nulli,
que certae familiae regulari votis man-
cipatus, floruit circa ann. 1316.

276.

Cod. CXXII. n. 2.

Nicolai de
Lira sermones.

94a-200a

Nicolai de Lira sermones de variis sanctis,
de B. V. M., de comuni sanctorum, et de de-
dicatione Ecclesiae. Rubrica praecedit haec:
"Sermo specialis, et post hoc comune nyo-
lay de lira". Primus est in laudem S. Iude,
viii, et incipit: "In omnibus requiem quae
vivi dei. Sapientis opus est". Finito nono
sermone innovatur rubrica in hunc modum:
"Sermo de conceptione beate virginis nyo-
lai de lira". Hi sunt numero tantum tres,
quos iterum excipiunt sermones de sanctis,
et de comuni Apostolorum, Martyrum etc. usque
ad finem.

Codex quidem noster praesentes sermones
Nicolas de Lira evidenter satis adjudicat,
et in eruditorum operibus eos offendere non
dum potuerim. Attamen siue Lirani sint,
siue non, certe ii non sunt, qui habentur
manuscripti in Bibl. Minor. Tollet. Fabric.
Bibl. m. s. inf. lat. T. V. pag. 117. De Ni-
colao de Lira vid: Cod. XVI.

Cod. CXXII. n. 3. 4.

277.

3

V. Bedae inter
metat. nomina
hebraeorum.

208a-255b

Venerab. Bedae interpretationes nominum
hebraeorum, seu eorum in latinum sermonem
translatio. Absque ullo titulo incipiunt:
"Hac apprehendens." Catant inter opera
V. Bedae Col. Fol. 1888 T. III. Col. 377. Scrip.
for calci appositum: "Expliciunt nomina hebra-
ica, et Syriaca translata ad latinum etc. Et
finitus est iste liber per manus matthee
Hartepenh de Muldorp anno Domini Millefi,
mo Quadringentesimo Vicefimo quarto, feria
quinta ante festum S. Martini.

4

Concilium dio-
cesanum Patavien-
se.
1419.

256a-259b

Concilium dioecesanum Pataviacele,
bratum a^o 1419. sub Georgio de Hohenbo-
Episcopo, Praefidente Rudberto de Welz Cano-
nico, et Vicario generali ejusdem ecclesiae.
Cum haec synodus conciliorum editorum, Cole-
tum, Mansum, Hartenheimum, aliorque
fugerit, ejusque non nisi obiter, et quasi du-
bie meminere Hansvicius Germ. sac. T. I
p. 495. is, quae ad notitiam hujus synodi
faciunt exscribendis supersedere non possunt.
Praefatio in hunc modum inchoatur:

"Rudbertus de Welz Canonicus, et in spi-
ritualibus Vicarius generalis Ecclesiae nec
non Cancellarius Curiae Patavienfis:
Universis, et singulis Archidiaconis,
Officialibus et Decanis per civitatem et di-
ocesim Patavien. ubilibet constitutis
Salutem in domino firmamque et indubitam,

278.

Cod. CXXII. n. 4.

" tam notitiam subscriptorum "

(a) Qui pringens
 tionem a iuridic
 tione Salisburga
 ecclesie apud Jo
 ann: XXIII. fontas
 se fertur.

Dudum Reverendissimus in Christo pater et Domi
 nus noster Dominus Georgius Episcopus Pataviensis
 divino succensus fervore, cum pastoralis deside
 rii salutem gregis tibi crediti salubriter pro
 videre, opportunitatem temporis, quo illa que
 in votis gessit adimplere et opere, non sine
 anxietate mentis diutius expectavit. Sed
 adveniente tempore acceptabili, quo universa
 glis Dei Ecclesia pestifero rhismate fere se
 lustris mortuorum divina in sacro constanti
 ensi concilio rhismate nefario extirpato, de
 corem et pulchritudinem unitatis pristina
 rearsumpsit; quibus Sancta mater Ecclesia
 universalis unico, et jam indubitato gaudet
 pastore, Successore Petri ac vicario Christi:
 celebratoque proxime provinciali concilio Salte
 burgeni per Reverendissimum Patrem, et Do
 minum Dominum Bernhardum Archiepiscopum
 Salteburgensem, (b) in quo prefatus Dominus nos
 ter suos Solemniter habuit oratores plenoman
 dato suffultos, nonnulla ibidem provide
 pro reformatione Cleri, et populi predictae
 provinciae decreta fuere, tempus prospici
 ens accomodum et desideratum diutius adve
 nisse, quo Clero et populo suae civitatis et
 dioecesis debitum valet officii pastoralis im
 pendere, Synodum Episcopalem decrevit in
 sua civitate Pataviensi suis patentibus li
 teris convocandam, et ibidem Statuto tem
 pore celebrandam, cui etiam praesidere, pro
 ut conceperat, gaudebat ex intimis; et cre
 dens se a rebus regis Majestatis, ac Sa
 cri romani imperii Perenissimi Principis et
 Domini nostri Domini Sigismundi Romanorum
 regi (c) semper augusti, ac Hungaria, et Bohem
 ia et; etiam regi / Regi / ad tantillum temp

(b) 1418. De hoc
 concilio mox
 infra.

(c) lege. Regis.

(d) Bat Georgius
Imperatoris Cae-
sarius. Har-
vix. l. c.

posse absolvi. (d) Verum appropinquante ter-
mino pro celebranda synodo praefato praefato
Domino nostro Episcopo arduis occurrentibus ne-
cessitatibus, nedum Sacrum romanum imperium et
republicam, imo etiam sacrosanctam Romanam
Ecclesiam, et fidem catholicam iugenti-
bus legitime: Legitima: impeditio salutis
populi sui aliquatenus negligenter; nobis li-
cet immeritis per alias suas literas patentes
dedit potestatem in Pataviensi synodo prae-
dendi prout haec omnia, et singula in praefatis
literis convocatorius debite executionis, et
mandati ad praevidendum publicatis, in syno-
do et per notarios synodales ac duatis acti-
vatis: plenius continetur. Nos huiusmodi man-
datum, licet grave humeris nostris imposi-
tum, reverenter exequi cupientes de iurisperi-
torum concilio invocata S. spiritus gratia
singulis diebus Missis, et aliis divinis officiis
congregati synodaliter cum copiosa multi-
tudine Dominorum de capitulo Pataviensis Ec-
clesiae, ac Palatorum, Archidiaconorum, De-
canorum, Rectorum Ecclesiarum parochialium,
et procuratorum eorundem, ac Cleri civitatis
et Diocesis eorundem in vim executionis, et
publicationis Statutorum Provinciae Saltebur-
gensis procedentes, praefata statuta una cum
sancta synodo antedicta publicamus et publica-
ri fecimus, recepimus, et recipi fecimus per cla-
rum et populos praedictos: Salvis tamen prote-
stationibus, et limitationibus inferius desin-
entis, adjicientes nonnullas ordinationes, provi-
siones et statuta pro vocationis officio et exe-
cutione Statutorum praedictorum, provincialia
necessaria et optima; volentes in superius
clare conscientis timoratis nonnullas etiam
constitutiones generalis constantiensis concilii
praedicti una cum praefata synodo publicamus
et publicari fecimus etiam inferius annotatas,

280.

Cod. CXXII. n. 4.

" prout haec omnia et singula in registro, de
 " mandato Synodi praedictae desuper confecto
 " per synodales notarios plenius continetur.
 Tenor vero Statutorum Synodaliū sequitur
 in hunc modum. "

" Tenor constitutionum generalis Con-
 " stantiensis Concilii lectarum et publica-
 " rarum in Synodo Rataviensi praedicta
 sequitur, et est talis: "

" Sanctissimus Dominus noster Papa
 Martinus quintus ad exaltationem fidei
 catholicae et spirituales populi christiani
 profectum de consensu et beneplacito na-
 tionis germanicae statuit, decrevit et ordi-
 nat: quod deinceps in metropolitana et
 cathedralibus ecclesiis nationis germanicae
 ejusdem sectae pars Canonatum et pre-
 bendarum sit pro Doctoribus aut licenti-
 atis in sacra pagina, vel altera iurum
 vel in Theologia Baccalaris formatis
 aut magistris in medicina, qui per bienn-
 nium seu in artibus magistris, qui per
 quinquennium post magisterium in The-
 ologia, aut alterum iurum studuerint
 in studio generali; Sic videlicet, quod
 ubicunque non fuerit saltem sectae pars
 canonorum, Prebendarum in metropo-
 litana vel cathedrali Ecclesia taliter
 graduatorum, ibi quandoque deinceps
 vacaverint Canonatus, et prebenda,
 quacunque etiam apostolica vel alia
 concedente (a) nonnisi taliter gradua-
 tis conferatur, quousque dicta sectae pars
 compleatur taliter graduatorum, si ta-
 men infra mensem a tempore vacationis
 numerando repertus fuerit taliter gradu-

(a) authori-
 tate.

atus aut alius idoneus, qui per se vel procuratorem voluerit acceptare, quod postmodum continuetur, ut ad minus dictus numerus scilicet partis Canonice taliter ut premissis mittitur. Graduatorum in ipsis metropolitana et Cathedralibus Ecclesiis habeatur. Ubi autem soli consueverunt illustres aut de Comitum vel Baronum genere vel ex utroque parente militares in canonicos admitteri, taliter graduati, si acceptare voluerint, si taliter nobiles, ut premissis fuerint in Ecclesiis, ceteris etiam nobilibus saltem usque ad dictum numerum preferantur.

Item quod in aliis Ecclesiis collegia, et eisdem nationis similiter scilicet pars canonicatum et prebendarum deinceps modo premissis conferatur; sicut premissis titur graduatis aut saltem in medicina aut in artibus Magistris vel Licentiatibus ac in Theologia aut alterum juris Sacralarii examinatis primum.

Item quod parochiales Ecclesie habentes communi estimatione, quae secundum formam publicam attendat, duo milia communicantium vel plures, deinceps non conferantur, etiam apostolica vel quacunque auctoritate alia, nisi Doctoribus, aut Licentiatibus in sacra pagina vel iure Canonico aut civili vel Baro, sacralarii in Theologia formati; si tamen infra mensem a die vacationis Ecclesiarum, merando reperiatur taliter graduatus, qui per se vel procuratorem voluerit acceptare, decernendo irritum et inane, si recus in premissis iam circa canonice, atus vel prebendas quam parochiales Ecclesie.

282.

Cod. CXXII. n. 4.

(b) Lacuna hic est,
qua compleri pos-
set ex Concordi-
nationis Germani-
ca cum Mar-
tino Vinitis.

, rias vel eorum a quoquam quamvis et
am apostolica auctoritate fuerit attempta-
tum: salvis semper laudabilibus consue-
tudinibus et statutis ecclesiarum, quae
praemissis non adversantur. In contrarium
autem facientibus non obstantibus qui-
buscunque - - - (b). Item quatenus
praedicta ordinatio pluribus prosit, et
humana ambitioni foenum imponatur,
ordinat, statuit et decrevit idem Dominus
noster Papa, quod vigore praesentis consti-
tutionis seu ordinationis nemo Graduato-
rum possit ultra unum beneficium eccle-
siasticum adipisci.

(c) lege Vicaria
Du Frange, et dy-
Cange Glossar. lat.
medii aevi.
(d) de dotante.

"Item vult, quod impari data ad eandem
collationem gradus non graduato praefere-
tur praerogativa, et diligentia non obsta-
tibus quibuscunque. Item quod Vicaria
(c) aut circa chori officia in Ecclesi-
is cathedralibus et collegiatis de dotantibus
non conferantur etiam apostolica auctori-
tate, nisi talibus, qui huiusmodi officia
cantando, regendo, et alias sive vident, et
potuerint personaliter adimplere etc."

Rubrica de Annatis.

"De Ecclesiis et monasteriis virorum
duntaxat valentibus et vacaturis sol-
ventur pro fructibus primi anni a die va-
cationis Summa pecuniarum in libris ca-
mere apostolica taxata, quae communia sen-
vitia nuncupantur. Si vero ex cessive taxa-
ta sunt, iuste retineantur, et provideatur
specialiter in gravatis regionibus secundum
qualitatem rerum, temporum et regionum,
ne nimium praegraventur; ad quod dabantur
Commissarii, qui diligenter inquirant et taxent.
Taxa autem praedicta pro media parte infra

annum a die habita professionis pacifice totius
ius et maioris partis solventur, et pro media
parte alia infra sequentem annum; et si in
infra annum bis vel pluries vacaverit, semel
tantum solventur, nec debitum huiusmodi in
successorem in Ecclesia vel monasterio trans-
eat. De ceteris autem dignitatibus, perso-
natibus, officiis et beneficiis secularibus qui-
buscunque et regularibus, que auctoritate
sedis apostolicæ conferuntur, et providebi-
tur de eisdem; præterquam vigore gratiarum
expectativarum aut causa permutationum
solvatur annata seu medii fructus iuxta
tassam solitam tempore unionis infra annum,
et debitum huiusmodi in successorem in
beneficio non transeat. De beneficiis vero,
quæ valorem viginti quatuor florenorum
de cætera non excedant, nihil solvatur."

Pubrica de Simonia.

"Est autem considerata malitia ali-
quorum temporum præteritorum, quibus
labas simoniaca tam in ordinibus quam be-
neficiis ecclesiasticis tunc conferendis et
percipiendis ac religionibus ingrediendis fu-
it heu nimium frequentata, cæsis in hoc con-
sistentibus ad puriorem administrationem et
perceptionem sacramentorum ecclesiastico-
rum salubriter convolvatur (e) omnibus et sin-
gulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus,
Abbatibus ceterisque Prelatis, nec non Cle-
ricis, personis ecclesiasticis religiosi vel se-
cularibus utriusque sexus (f) ut quilibet
eorum infra tres menses post publicatio-
nem aut inquisitionem præsentium sibi
aut in Diocesi, ubi domicilium habuerit fac-
tum, aliquem in sacra pagina aut in iure
canonico Doctorem aut Licentiatum vel Sac-

(e) consulatur.

(f) deest verbum
fors. conceding.

284.

Cod. CXXII. n. 4.

, calarium formatum, ubi talis cōmode poterit
 reperiri, vel ubi talis non reperiretur. Lecto,
 rem aut alias intelligentem sacerdotem dis-
 , cretum aut bona fama, curatum vel non
 curatum eligere valeat confesorem, qui
 infra predictum tempus, quantocius cōmo-
 , de fieri poterit, ejus confessione audita,
 ipsam personam confitentem a suis pecca-
 , tis et a quibuscunque excommunicationum,
 suspensionum et interdicti aliisque senten-
 , tiis, censuris atque pœnis, quibus forsan
 propter simoniam in ordine vel beneficio
 ecclesiastico, religionis ingressu, aut alias
 qualiteriunque active, vel passive cōmis-
 , sam usque ad tempus publicationis præ-
 , dictæ dignoscitur incurrisse, in foro
 duntaxat conscientie absolvere, nec non
 secum super irregularitate pro eo, quod hu-
 , jusmodi sententiis, aut eorum aliqua li-
 , gata forsan Missas vel alia divina offi-
 , cia celebrasse, aut se imis misse cense-
 , bitur, usque ad tempus predictum con-
 , tractæ, ipsaque propter præmissa aut eo-
 , rum aliquid a sui ordinis vel officii exe-
 , cutione suspensa, quod in illis nihilominus
 ministrare, illa exercere, adempta benefi-
 , cia vel statum, in quo est, retinere, et
 ad ulteriora promoveri possit, in dicto
 foro valeat dispensare, ac eadem bene-
 , ficia, quæ obtinet, ob hoc forsitan va-
 , cantia, vel vacatura, si et postquam di-
 , miserit, reconferri, omnemque inhabilita-
 , tis aut irregularitatis nec non infamiae
 maculam sive notam atque aliam labem
 per eam occasione predicta usque ad
 tempus predictum contractam in eodem
 foro totaliter abolere, fructus quoque be-
 , neficiorum ecclesiasticorum, quos fori,

Cod. CXXII. n. 4.

285.

ritan indebite percepit, et quos percipere
potuisset, ac quidquid occasione praedicta
fuerit refundendum, dummodo persona ip-
sa ad restitutionem faciendam deducto ne
egeat in statu, in quo tunc fuerit, aut
alias absque nota vel scandalo sufficiens
non fuerit in dicto foro remittere, ac ea,
idem de his quittance et Liberare tenore
praesentium misericorditer indulgemus,
constitutionibus apostolicis et aliis in con-
trarium facientibus non obstantibusque,
cunctisque.

Insuper ad vitandum scandala et
multa pericula, Subveniendam conscientia-
ris timoratis, omnibus Christi fidelibus tenore praesentium
misericorditer indulgemus, quod
nemo deinceps a comunione alicujus huius-
modi sacramentorum administratione vel receptio-
ne, aut aliis quibuscunque Divinis, vel ex
praeceptu cuiuscunque Sententiae, aut censu-
rae ecclesiasticae de jure vel ab homine ge-
neraliter promulgata teneatur abstinere,
vel aliquem vitare, aut interdictum eccle-
siasticum obervare; nisi Sententia vel cen-
sura huiusmodi fuerit in vel contra per-
sonam, collegium, universitatem, eccle-
siasticam communitatem aut locum cer-
tum vel certam a iudice publicata vel
denuntiata specialiter, et expresse consti-
tutionibus apostolicis et aliis in contrari-
um facientibus non obstantibus quibuscun-
que; Salvo, si quem pro sacrilega manu,
aut injectione in clericum Sententiam la-
tam a Canone adeo notorie constitent in-
cidisse, quod factum non prosit aliqua
tergiversatione celari, nec aliquo juris suf-
fragio excusari; nam a communione illius,
licet denunciatus non fuerit, volumus ab-

286.

Cod. CXXII. n. 4.

stineri juxta canonicas sanctiones. //

De Indulgentiis.

(g) *Sensuaper-*
te mutilus.

Cavebit Dominus noster Papa in futu-
rum nimiam indulgentiarum effusione vile,
(g) et in prateritum concessas ab
obitu Gregorii XI ad instar alterius indul-
gentia revocat et annihilat.

(h) *nitendi.*

Item Sanctissimus Dominus noster
et inslyta natio Germanorum consenserunt
et protestati sunt: quod omnia et singula
supradicta durare et tolerari debeantur,
que ad quinquennium duataxat a data
presentium numerandum, constitutionibq
apostolicis regalis cancellaria factis, et
fiendis et aliis in contrarium facientibq
non obstantibus quibuscunque: quodque
per observantiam eorum nullum jussuum
romano Pontifici, romana. aut alicui alie,
in Ecclesia vel persona acquiratur, seu
prejudicium generetur: Sed Lappo dicto
quinquennio qualibet Ecclesia vel perso-
na predicta liberam facultatem habeant
intendi (h) quolibet jure suo non obstanti-
bus supradictis; et quod capitula predic-
ta quolibet eorum dentur cui libet ea ha-
bere volenti communiter aut divisim in
autentica forma sub sigillo Domini Vice
cancellarii cum subscriptione Notarii,
sic quoque fidem faciant exhibita
ubique; pro toto autem non solvan-
tur ultra duodecim grossos duos den-
ser.

Tenor vero ordinationum, additio-
num et protestationum prefata Pa-
taviensis Synodi sequitur, et est
talis.

Primus articulus. De cedula oblati in
Synodo pataviensi per diversos aratum est,
quod Dominus Vicarius generalis recipiat, et
conserveat omnes cedulas supradictas, et ipse
tempore visitationis exhibeat, et producat
coram visitatoribus deputatis, ut singuli
in suis Archidiaconatibus, Decanatus, et
cedulas predictas debite exequantur, et su-
per ipsis debite provideant, et diligenter
faciant executionem.

(1) exhibeat.

(K) Fontarvis
Civitas Enns?
Cod. CLXXXVI
n. 10 habet Ana-
so.

Secundus Articulus. Sancta Synodus
statuit, et ordinat, ut proxima Synodus epi-
scopalitatis celebretur in Anno (K) 20 die men-
sis Novembris anni proxime sequentis cum
continuazione dierum sequentium usque
ad finem; mandatque omnibus et singulis
Abbatibus, Prepositis, Ecclesiarum parochia-
lium Rectoribus, et aliis quibuscunque qui
de jure vel consuetudine ad Synodum epi-
scopalem venire tenentur sub excommunica-
tionis pena, quatenus loco et termino pre-
dicto legitime compareant ad recipiendum
et audiendum, quae ibi disponentur.

Item Synodus deputat et ordinat Do-
minum Rudbertum de Welz Canonicum, et
Cancellarium Curiae Pataviensis, ac ejusdem
in spiritualibus Vicarium generalem princi-
palem visitatorem per totam civitatem
et Dioecesim Pataviensem cum potestate vi-
sitandi, inquirendi, corrigendi, et reforman-
di, ac alia facienda quae in dicta visita-
tione necessaria fuerint, et optima nec non
viros idoneos eligendi, et assumendi, quos

288.

Cod. CXXII. n. 4.

duerit ad hoc nominandos.

Item inprimis fiat visitatio in civitate Pataviensi totius cleri per Dominum Vicarium prefatum et Decanum Pataviensem, salvo capituli Patav. Ecclesie privilegio et Statutis.

Item disponit et ordinat monasteria sancti Benedicti utriusque sexus prefata civitatis et Diocesis visitari per Dominum Vicarium predictum, ac per reverendos Patres et Dominos Abbates monasteriorum Altae inferioris, et Gottwicensis: monasteria vero sancti ordinis Augustini Canoniconum Regularium utriusque sexus prefata diocesis ordinat visitari per prefatum D. Vicarium, et reverendos patres, et Dominos Superiores monasteriorum beatae Mariae Virginis in Newnburga et sancti Hippoliti.

Visitatores autem visitandum Praetorium eligat Dominus Vicarius predictus ad suum arbitrium, Praetorium viciniorum Visitatoris visitandi ejusdem ordinis.

Visitatores autem cleri secularis sint Dominus Vicarius generalis predictus una cum Archidiacono, Officiali, seu Decano rurali in suo Archidiaconatu, Officialatu, seu Decanatu, quibus omnibus et singulis prefata Synodus inquirendi, corrigendi et agendi ea, quae necessaria sunt et optima pro visitatione officio, ac eligendi viros idoneos pro dicto officio exequendo plenam tribuit potestatem.

Ordinat etiam prefata Synodus, ut singuli visitatores predicti in die Luna immedie sequenti Dominicam qua cantatur: Quasi modo geniti, anni immedie futuridic, tas visitationes incipiant et continuant, ac referant in proximo futuro provinciali concilio.

Cod. CXXII. n. 4.

289.

lis Saltzburgeri, aut episcopali Synodo Sata-
viciensi, prout eis pro bona reformatione
cleri videbitur expedire, jurentque omnes
et singuli Visitatores praenominati in mani-
bus Domini Praepositi Ecclesiae Sataviciensis,
et ideo Praepositus occasione sui Archidiaconi,
natus in manibus Vicarii generalis in spiritua-
libus, quod ipsorum visitationem, officium
sine personarum acceptione, odio et favore
inordinatis, et omni affectione sinistra prae-
exclusis, et sine receptione pecuniarum et
munerum fideliter exercebunt, et quod Cle-
rum visitandum per ipsos in procurationi-
bus ultra debitum non gravabunt.

Item praedicta Synodus ordinat et com-
mittit Reverendo in Christo Patri, ac D.D. Andreae
Episcopo Vittricensi, Cooperatori in Pontifica-
libus Domini Georgii Episcopi Sataviciensis,
ut statuta provincialia situata sub Rubri-
ca de Scrutinio in ordine faciendoinor-
dinibus per ipsum celebrandis observet, et
per examinatores ordinandorum per ipsum
eligendorum inviolabiliter faciat observari.

Comittitque Synodus praefata omnibus
et singulis visitatoribus praedictis, quod
ipsi inter caetera attendant ad statutum
provinciale situatum sub Rubrica de Offi-
cio Ordinarii, et illius executionem visi-
tatione faciant diligenter.

Item protestatur praefata Synodus,
quod Capitula situata sub Rubrica de sum-
ma Trinitate et fide catholica nuper pub-
licata in concilio Saltzburgeri non
recipit, nec recipit, sed super ipsis matu-
riorem vult habere deliberationem, et ipso-
rum determinationem reservat ad pro-
vinciale Saltzburgeri concilium proxi-
me celebrandum.

(m) recepit,

290.

Cod. CXXII. n. 4.

(n) suppl: ad.

Item protestatur Dominus Praesidens, et
sancta Synodus, quod per electionem factam
statuti provincialis situati sub Rubrica de
foro competenti, et alterius situati sub Rubri-
ca de immunitate Ecclesiarum, non recipit,
nec approbat illa statuta, nec extendit il-
la (n) civitatem et Dioecesim Pataviensem;
sed quod super illos consulatur Reverendiss.
in Xto Pater et Dominus noster Dominus Ge-
orgius Episc. Patavienfis, et fiat relatio sua
voluntatis super praemissis in proximo con-
cilio provinciali celebrando.

Item praefata Synodus committit omnibus
et singulis Visitatoribus praenotatis, ut ipsi
in ipsorum visitationibus inter cetera exequen-
tur provinciale Statutum situatum sub Ru-
brica de cohabitationibus Clericorum et mu-
lium, ac etiam provinciale Statutum sub
Rubrica ut ecclesiastica beneficia sine di-
minutione conferantur, et in illorum execu-
tionem procedant juxta dictorum Statutorum
continentiam et tenorem.

Adjungit etiam Synodus antedicta
omnibus Ecclesiarum parochialium Rectori-
bus praesentibus et absentibus, procuratoribus
et aliis praefata civitatis et Dioecesis obseman-
tiam Statuti provincialis situati sub Ru-
brica de Parochiis, et committit Archidiaconis
et Decanis executionem et practicam Statuti
predicti.

Testes vero Synodales pro isto anno
eligendi et nominandi per dictum Vicarium
generalem et suos convitatores, quibus su-
per hoc plenam tribuit facultatem diligen-
ter attendant ad provinciale Statutum sub
Rubrica de jure Patronatus situati, et trans-
gressores denuntient, et referant in futu-
ris Synodis (o) Episcopis et Visitatoribus.

(o) futura Synodo.

Per ordinarios diligens fiat processus et executio contra quoslibet transgressores.

(p) ad.

Item praefata Synodus inuagitur hinc, etiam observantiam statuti provincialis situm, dati sub Rubrica de Simonia Archidiaconi, Officialibus et Decanis praefatae civitatis, et Dioecesis, et disponit, ut locorum ordinarii et ipsorum officiales aut (p) poenarum inflictionem et executionem procederent iuxta dictorum Statutorum continentiam et tenorem.

Mandat insuper Synodus antedicta omnibus, et singulis Ecclesiarum parochialium Rectoribus praefatae civitatis, et Dioecesis, ut singuli in suis Ecclesiis provinciale Statutum de Haereticis nuper salubriter editum in linguis, qua materna exponant singulis diebus Dominicis et festivis cum poenis, et capitulis ibidem contentis suis plebibus utriusque sexus, ut et ipsi illud inviolabiliter observent, et a suis plebibus ita faciant observari.

Statutum etiam provinciale de pileo Judaeorum commuto in publico deferendo, et quando cum suis poenis committit eadem Synodus in territoriis et dominiis Domini nostri Principi Patavienfis Domino in spiritualibus Vicario generali, et Strenuo militi Domino Andrea Herlperger Vice Domino; pro feminae autem ebraicae gentis ordinat, et disponit eadem Synodus, ut teneantur deferre capillum latum de straminibus, cum se in publicam exhibant, sine ornatu et Aperturum, etate nodorum de argento, auro et fenice, eadem Synodus executionem praefatam committit Dominis exercendam in territoriis antedictis.

Supplicat denique et hortatur omnes et singulos principes, comites, Vicenos, Barones, et alias potestates seculares, quatenus ad praefati statuti executionem, et poenarum

292.

Cod. CXXII. n. 4.

exactionem se exhibeant benevolos et paros,
 et totos intuitu nominis Christiani.

Item præfata Synodus hortatur, et
 requirit in viris in Christo Reverendiss.
 in Christo Patrem et Dominum D. Georgium Episc.
 Pataviensem, et venerabilem Patrem, et Domi-
 num Rudbertum de Welle præfata Ecclesie
 Canonicum, et ejusdem in Spiritualibus Vi-
 carium generalem, quatenus ad honorem omni-
 potentis Dei, exaltationem fidei, reformati-
 onem morum in clero et populo, extirpa-
 tionem hæresum et errorum, ad conserva-
 tionem libertatis ecclesiasticæ, in officio
 pastoralis, et Vicariatus sibi commissi virili-
 ter assurgant, cura pervigili attendant, et
 illa canonice, et sine personarum acceptione
 gregi sibi credito diligenter impendant, et
 necessitatibus singulorum juxta avisa menta
 in Synodo oblata per diversos, et Dominos Vi-
 carios præfatos per eandem Synodum commissi
 provideant taliter, quod in die districti
 judicii, dum de ipsorum villicationibus et
 populi sibi commissi reddituri sint rationem,
 meritum et laudem apud homines de provi-
 da ipsorum officii executione valeant obti-
 nere; offertque Synodus prædicta præfatis
 Dominis ad ipsorum officium rationabilem et
 debitam executionem, assistentiam, obedi-
 entiam pariter et honorem.

De adificatione curiarum dotalium.

" Sancta Synodus Pataviensis mandat,
 statuit et ordinat, quod omnes et singuli
 Abbates et Abbatisse, Prepositi, Priores et Pri-
 orissa, Rectores parochialium Ecclesiarum,
 et beneficiorum aliorum, in dicta civita-
 te et Diocesi curias dotales, domos et habi-
 tationes eorum, ad dicta sua beneficia spec-
 tantes in edificiis necessariis conservent et
 collapsa reforment, infra hinc et proximam
 visitationem. Alioquin Visitatores locorum
 prædictorum auctoritate hujus Sanctæ Synodæ

taxabunt expensas pro reformatione dictorum
aedificiorum necessarias, arrestabuntque fructus,
et obventionem beneficiorum predictorum,
et illos pro reformatione predictorum
impendi facient conditione nulla obstanti.

"Quapropter vobis omnibus et singulis
supradictis in virtute Sanctae obedientiae,
et sub penis in Statutis generalis et provin-
cialis Synodorum predictis contentis diffin-
itè precipimus et mandamus, quatenus omnia, et
singula Statuta, ordinationes, et mandata
predicta in singulis vestris Archidiaconatibus
et Decanatibus, civitatibus et Diocesi-
bus predictis publicata, recepta ordinata,
disposita, cum suis limitationibus, et pro-
testationibus recipiatis et observetis, et vestris
subditis eadem intimare et publicare, ma-
gistris et Ecclesiarum parochialium rectoribus
communicare, et copias tradere curetis, ipso-
rum tamen moderatis sumptibus et expen-
sis, ne aliquis ipsorum in praemissis valeat
ignorantiam allegare: alioquin contra re-
belles et rebelles utique procedemus et proce-
dere faciemus iustitia mediante; et in eorum
realem executionem procedere curetis, se-
cundum quod requirit status aut conditio
personarum. In quorum omnium et singulo-
rum evidentia praesentes literas appenso,
nostris sigillo sigilli vicariatus duxi-
mus comuni. Datum Ratavia die vicesi-
ma quarta mensis Novembris Anno Domini
Millesimo quadringentesimo secundo nono.

Nota: Quae in hoc codice vitiosa le-
guntur, aut minus completa, Suppleri
possunt ex Codice CLXXXVI. n. 10. ubi
acta huius Synodi perfectius continentur.

294.

Cod. CXXII. n. 5.

5.

Concilium Prov.
Salisburgense
1478.

259b-266b

Concilium Provinciale Salisburgense a. 1478.
Sub Eberhardo III Archiepiscopo celebratum.
Incipit: "In nomine sancte Trinitatis etc. Eber-
hardus Dei et apostolicae sedis gratia etc. Deus
omnium creaturarum fabricator." Cessat in
Concil. collect. Nic. Coleti T. 17. col. 194. legg.
apud Harkheim Conc. Germ. T. 5. p. 171. et
Dalham Concil. Salisburg. p. 168. Illud autem
miror, ab Harkheimio, et Dalhamio ante
num II ea omissa esse, qua tamen Coletus, uti
et codex noster exhibent, nempe: "Dampna-
" cione simili reprobamus quorundam oppini-
" onem erroneam asserentem episcopum pres-
" byterum sacerdotem curatum non posse ab-
" solvere presbyteros fornicarios a fornicati-
" onis reatu propter votum castitatis Inhi-
" bentes ne quisquam de cetero predictam oppi-
" nionem sub penis predictis docere tenere
" aut dogmatizare quoquo modo presumat
" publice aut occulte etc." Ceterum codex
noster in fine deficit: terminatur enim
verbis: "Psileum deferre debent cornutum,
quae sunt ex castitate penultimo de fu-
daus. Plura videbis apud praefatos au-
thores

Nota: Haec / uti et praecedens syno-
dus Pataviensis / multo integrior, et sine
lacuna exhibetur Cod. CLXXXVI. n. 10.

S. Thoma Aquin.
Lect. I & II Noct.
de feto corporis Christi
cum Hom. S. Augustini
Gustini

268a-275b

S. Thoma Aquinatis Lect. I & II Nocturni
de feto corporis Christi, quarum initium: "Im-
mensa divinae largitatis beneficia" Cap. I.
Thomae vindicat, uti et totum officium
de Corpore Christi Auctis Script. Ord. Praedic.
T. I p. 940. Verum lectionem quintam, et
sequentes inter opera edita Paris. Fol. 20 1660
Tom XX pag: 363 et seqq. non reperi, erig
itaque sint an S. Thomae, an Alberti M.
an alterius, ignoro. Additae sunt lectio:
III Nocturnae, id est: Homilia S. Augustini,
qua incipit: "Cum enim cibo et potuidap,
petant homines de?"

7.

S. Augustini
Sermo de dedi-
catione ecclesie:

276a-279b

S. Augustini Sermo de dedicatione ec-
clesiae, vel altaris consecratione. Incipit:
"Recte festa Ecclesie colunt!" De hoider,
more P. P. Mauniani in edit. opp. S. August.
Parisus 1883 Tom. V. part. II in Appendice
pag: 379 ajunt: "In appendice nunc primum
collocatur. Dubium relinquunt Lovanienses,
rejiciunt Verlinus, et Vindingus ut falsum.
Excusum est in Bibliotheca Patrum Inter ser-
mones Cusebio adscriptos. Sed ibi reperitur
valiquanto molitior." Additi sunt et alii
sermones, seu potius fragmenta sermonum
ejusdem S. Doctoris, quibus in calce addi-
tum: "Quis hec scribebat Johannes nomen
habebat sub anno Domini M^o cccc^o xxij^o
sabbato ante festum nativitatibus Marie etc."

f. 277v

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 122

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at -
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: manuscripta.at/?ID=27459

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
[OLIVER - Online manuscript description \(HMML\)](#)